

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

P R O G R A M A
PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
MAIȘTRI INSTRUCTORI

DISCIPLINA DE EXAMEN:
FILATURĂ-ȚESĂTORIE-FINISAJ TEXTIL

2015

1. PREZENTARE. COMPETENȚE GENERALE

PREZENTARE

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ reprezintă documentul curricular și normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate și asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoașterii științifice și didactic/metodice a domeniului de referință, cât și parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne și cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât și pentru testarea/evaluarea concepției, cunoașterii, înțelegerii și interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normativitatea psihopedagogică pe baza căreia sunt proiectate, aplicate și inovate structurile și unitățile de competențe - cunoștințele, abilitățile, valorile și atitudinile corespunzătoare standardelor și statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

În cadrul acestei programe, de importanță majoră sunt acele componente care vor valoriza **rolul constructiv, coparticipativ** al cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator, de purtător al mesajelor științei devenite disciplină de învățământ, de reprezentant al comunității profesorilor de specialitate instituția școlară și substanța **competențelor dobândite** de acesta, în concordanță cu motivația profesională, cu o serie de **roluri specifice**.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea disciplinelor de specialitate din aria curriculara tehnologii. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Tematica programei reflectă **ponderile**:

- conținuturilor destinate pentru formarea competențelor științifice (aprox. 60%);
- conținuturilor destinate formării competențelor didactice, încorporând metodică și aplicațiile școlare ale domeniului (aprox. 30%);
- conținuturilor altor tipuri de competențe necesare cadrelor didactice - competențe cheie (aprox. 10%).

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și

creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

Programa este orientată pe evaluarea calității concepției didactice și a modalităților concrete prin care maestrul instructor pune elevii în situații de învățare eficientă, menite să conducă la formarea competențelor prevăzute în standardele de pregătire profesională. Această orientare este cu atât mai necesară în prezent, când flexibilitatea programelor școlare solicită din partea cadrelor didactice efortul de a concepe procese și parcursuri didactice adaptate nivelului claselor de elevi cu care lucrează și finalităților învățământului tehnologic.

Structura arborescentă și organizarea modulară a curriculum-ului pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

COMPETENȚE GENERALE

- Proiectarea activității didactice
- Conducerea și monitorizarea procesului de învățare
- Evaluarea activităților educaționale
- Utilizarea tehnologiilor digitale
- Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor
- Managementul clasei de elevi.

2. TEMATICA DE SPECIALITATE. COMPETENȚE SPECIFICE

TEMATICA DE SPECIALITATE

- 1.1. Materii prime utilizate în filatură
 - 1.1.1 Fibre naturale; : clasificare, proprietăți fizice, mecanice și chimice
 - 1.1.2 Fibre chimice: clasificare, proprietăți fizice, mecanice și chimice
- 1.2. Amestecare, destrămare și curățire de impurități

- 1.2.1 Definiție, scopul operațiilor, principiul de realizare
- 1.2.2 Mașini și instalații
- 1.3. Cardarea
 - 1.3.1 Scopul operației;
 - 1.3.2 Garnituri de cardă
 - 1.3.3 Mașini și instalații
 - 1.3.4. Particularități în funcție de fibrele prelucrate
- 1.4. Laminarea
 - 1.4.1 Scopul operației;
 - 1.4.2 Utilaje – schema tehnologica
 - 1.4.3. Particularități constructive ale trenului de laminat în funcție de fibrele prelucrate
- 1.5. Pregătirea pentru pieptănare și pieptănarea
 - 1.5.1 Scopul operației;
 - 1.5.2 Utilaje - schema tehnologica
 - 1.5.3 Particularități ale mecanismului de pieptănare în funcție de fibrele prelucrate
- 1.6. Filarea preliminară
 - 1.6.2 Scopul filarii preliminare;
 - 1.6.2 Utilaje- schema tehnologică
 - 1.6.3 Operații tehnologice realizate
- 1.7. Filarea finală
 - 1.7.1 Scopul operației;
 - 1.7.2 Utilaje- schema tehnologică a masinilor de filat cu inele
 - 1.7.3 Particularități constructive ale masinilor de filat cu inele

2. Tehnologii de obținere a țesăturilor

- 2.1. Materii prime utilizate în țesătorie
 - 2.1.1 Fire - clasificare, proprietăți fizice și mecanice
- 2.2. Operații tehnologice de prelucrare a firelor de urzeală și bătătură în vederea țeserii
 - 2.1.1 . Operații tehnologice pentru obținerea țesăturilor din fire răsucite
 - 2.1.2 Operații tehnologice pentru obținerea țesăturilor din fire simple
- 2.2. Bobinarea
 - 2.2.1 Scopul operației
 - 2.2.2 Mașini de bobinat- schema de principiu
 - 2.2.3 dispozitive comune mașinilor de bobinat
- 2.3. Răsucirea
 - 2.3.1 Scopul operației
 - 2.3.2 Mașini de răsucit cu inele- schema tehnologica
- 2.4. Urzirea
 - 2.4.1 Scopul operației
 - 2.4.2 Sisteme de urzire
 - 2.4.3 Tipuri de urzitoare, părți componente
- 2.5. Încleierea firelor
 - 2.5.1. Scopul operației; substanțe folosite
 - 2.5.2. Mașini de încleiat - schema tehnologică
- 2.6. Năvădirea
 - 2.6.1 Sisteme de năvădire
 - 2.6.2 Accesorii folosite
- 2.7. Țeserea - definiție, scopul operației, principiul țeserii, mecanismele și dispozitivele mașinii clasice de țesut
- 2.8. Țeserea pe mașini neconvenționale – principiul țeserii
- 2.9. Controlul calității semifabricatelor pe operații

3. Tehnologia finisării materialelor textile

- 3.1. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre celulozice: descleiere, curățire alcalină și albire (definiție și parametrii de lucru);
- 3.2. Utilaje pentru pregătirea materialelor din fibre celulozice: autoclava, cada cu vârtelniță, jigher, pad-roll: schemă tehnologică;

- 3.3. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre de lână: spălare, carbonizare, piure (definiție și parametrii de lucru);
- 3.4. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre sintetice: spălarea, fixarea și albirea (definiție și parametrii de lucru);
- 3.5. Tehnologia vopsirii materialelor textile: clasificarea tehnologică a coloranților, noțiuni generale de vopsire, procedee de vopsire, rezistența vopsirii;
- 3.6. Tehnologii pentru imprimarea materialelor textile: procedee de imprimare, proprietățile aglutinanților;
- 3.7. Apretarea materialelor textile: chimică (nesifonabilizarea, hidrofugarea, impermeabilizarea, ignifugarea) uscarea, scămoșarea, tunderea și călcarea, operații de finisare finală: definiții și principii de lucru.

4. Întreținerea utilajelor din textile-pielărie

- 4.1. Curățirea și ungerea utilajelor:
 - 4.1.1 Curățirea utilajelor: locuri de curățire, ustensile necesare, grafic de curățire
 - 4.1.2. Ungerea utilajelor: definiție, tipuri de lubrifianți și sisteme de ungere
 - 4.1.3. Identificarea locurilor de curățire și ungere la utilajele deservite;
- 4.2. Norme tehnice de întreținere și reparare a utilajelor:
 - 4.2.1. Metode de întreținere: definiție, clasificare, caracterizare
 - 4.2.2. Tipuri de intervenții tehnice: definiție, clasificare, caracterizare;
- 4.3. Respectarea normelor de protecție a mediului privind depozitarea deșeurilor rezultate din curățirea utilajelor.

5. Conceptele de asigurare a calității, controlul calității și sisteme de calitate

- 5.1. Asigurarea calității: calitate internă, calitate externă, calitate totală;
- 5.2. Controlul calității: evaluarea calității, supravegherea calității, inspecția calității, verificarea calității;

6. Sănătatea și securitatea muncii

- 6.1. Măsuri de igienă și protecția muncii: fișa individuală de instructaj; echipamente de lucru, echipamente individuale și colective de protecție; trusă de prim ajutor; materiale igienico-sanitare; materiale și mijloace de stingere a incendiilor;
- 6.2. Sisteme și dispozitive de protecție: individuale și colective specifice locului de muncă;
- 6.3. Materiale și mijloace de prevenirea și stingerea incendiilor: apă, nisip, pături, hidranți, stingătoare cu spumă, cu praf, cu CO₂;
- 6.4. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului;
- 6.5. Factorii de risc de la locul de muncă: accidente de muncă; boli profesionale.

COMPETENȚE SPECIFICE

- 1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
- 2. Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
- 3. Realizarea corelațiilor intra, -inter și pluridisciplinare ale conținuturilor;
- 4. Proiectarea activităților de instruire practică/pregătire practică în concordanță cu cerințele curriculumului și ale tehnologiei didactice moderne;
- 5. Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea proiectată;
- 6. Organizarea și coordonarea activității de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic școlar și la agenții economice în scopul formării și dezvoltării competențelor specifice;
- 7. Selectarea și aplicarea metodelor de evaluare adecvate activității de instruire/pregătire practică;
- 8. Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
- 9. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de protecție și igiena muncii, P.S.I. și protecția mediului înconjurător;

10. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor;
11. Transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
12. Stimularea potențialului fiecărui elev și dezvoltarea creativității.

3. TEMATICA DIDACTICĂ A DISCIPLINEI

1. Locul și rolul disciplinelor/modulelor din aria curriculară „Tehnologii” în învățământul preuniversitar; construirea demersului didactic pentru realizarea centrării pe elev.
2. Componentele curriculumului școlar:
 - curriculum național, planuri cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module;
 - documente curriculare, Standarde de Pregătire Profesională, planuri de învățământ, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
 - obiectivele instruirii practice și evaluării: competențe generale, competențe specifice, unități de competență, competențe;
 - proiectarea curriculumului opțional și în dezvoltare locală.
3. Stabilirea corespondențelor dintre competențele de execuție și sociale și conținuturile de instruire.
4. Metode și procedee de instruire practică:
 - Clasificarea și caracteristicile grupelor de metode specifice instruirii practice;
 - Exemplificarea aplicării metodelor specifice instruirii practice;
 - Utilizarea metodelor de instruire centrate pe elev: lucrul în echipă, învățarea prin cooperare, metoda proiectului, problematizarea, studiul de caz.
5. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare:
 - funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ;
 - tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor; exemplificări.
6. Caracterizarea tipurilor de lecții specifice instruirii practice: lecția de formare și dezvoltare a competențelor de execuție, lecția de evaluare prin probă practică, lecția vizită.
7. Particularitățile mediului de instruire în atelierul școală.
8. Proiectarea demersului didactic: stabilirea lucrărilor de instruire practică în acord cu conținuturile programelor școlare, planificarea calendaristică, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției.
9. Proiectarea instrumentelor de evaluare prin probe practice: formularea cerințelor, întocmirea baremului și a fișelor de observare.
10. Modalități de adaptare a instruirii practice pentru integrarea elevilor cu Cerințe Educaționale Speciale.
11. Integrarea abilităților cheie în activitatea de instruire practică.

4. BIBLIOGRAFIE

TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Bălăneanu M. Structura și proiectarea firelor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992
2. Ianc G. ș.a. Auxiliar curricular pentru clasa a IX-a, Școala de arte și meserii, domeniul textile – pielărie, M.Ed.C. – C.N.D.Î.P.T., București 2004
3. Ieacobeanu I. și Materii prime și materiale folosite în industria ușoară, Editura Didactică și Pedagogică R.A.,

- Cociu V. București 1997
4. Iosif E. ș.a. Tehnologii textile și de confecții, Editura Didactică și Pedagogică, București 1988
5. Marinescu I. ș.a. „Lucrător în filatură – țesătorie”, clasa a X-a, Școală de Arte și Meserii Editura Oscar Print 2006
6. Marinescu, I., Ș.a. Suport de curs pentru modulul „Sănătatea și securitatea muncii”, Industrie textilă și pielărie, Editura Mistral, București, 2008
7. Merticaru V., Giurgiu D. Materii prime textile, Editura Economică Preuniversitară, București, 2001
8. Rotariu. M. Z. Ș.a. Utilajul și tehnologia filării și calcule în filatură, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1989
9. Catalan F. și Drăgan A. Proiectarea produselor textile, Editura Oscar Print 2007
10. Țiglea R. ș.a. Industrie textilă și pielărie, clasa a IX-a, Editura CD Press, 2011
11. Țiglea R. ș.a. Industrie textilă și pielărie, clasa a X-a, Editura CD Press, 2011
12. Benjaminov M. Utilajul și tehnologia meseriei – țesător, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992
13. Ionescu A. Structura și proiectarea țesăturilor, Editura Didactică și Pedagogică București, 1990
14. Bucurenci E. Utilajul și tehnologia meseriei – finisor produse textile, E.D.P. București, 1993
15. Grigoriu, A., Coman L. Bazele finisării materialelor textile, Editura Tehnopress Iași 2001
16. Țiglea R. ș.a. Pregătire de bază în industria ușoară – instruire teoretică, Editura Oscar Print 2006
17. Țiglea R. ș.a. Pregătire de bază în industria ușoară – instruire practică, Editura Oscar Print 2006

TEMATICA DE DIDACTICĂ A DISCIPLINEI

1. Adăscăliței, A., Instruire asistată de calculator, Editura „Polirom”, Iași, 2007
2. Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
3. Carcea I.M., Consultanță și consiliere educațională, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005
4. Cucoș, C., Pedagogie, Editura „Polirom”, Iași, 1996
5. Cristea, S. (coord) Curriculum pedagogic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006
6. Crețu, C., Curriculum diferențiat și personalizat, Editura „Polirom”, Iași, 1998
7. Ionescu, M., Radu, I., Didactica modernă, Editura „Dacia”, Cluj-Napoca, 1995
8. Jinga, I., Negreț, I., Învățarea eficientă, EDITIS, București, 1994
9. Jinga, I., Istrate, E. Instruirea și evaluarea asistată de calculator, Editura „ALL”, București, 2006
10. Joița, E., Eficiența instruirii, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998
11. Lisievici P. Evaluarea în învățământ. Teorie, practică, instrumente. Editura „Aramis”, București, 2002
12. Manolescu, M., Evaluarea școlară, Editura „Meteor”, București, 2006
13. Neacșu, I., Instruire și învățare, ediția a II-a, revizuită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999
14. Nicola I., Tratat de pedagogie, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996
15. Nițucă, C., Stanciu, I., Didactica disciplinelor tehnice, Editura „Performantica”, 2006
16. Negreț, I., Didactica Nova, Editura „Aramis”, București, 2004
17. Onu, P., Luca, C., Introducere în didactica specialității – discipline tehnice și tehnologice, Editura „Polirom”, Iași, 2004
18. Onu, P., Luca, C., Didactica specialității, Editura „Gh. Asachi”, Iași, 2002
19. Oprea, C.L. Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006

20. Petty, G. Profesorul azi. Metode moderne de predare. Editura Atelier Didactic, București, 2007
21. Radu, I., T., Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000
22. Toma, S., Profesorul factor de decizie, Editura Tehnică, București, 1999
23. Tomșa, G., Orientarea și dezvoltarea carierei la elevi, Casa de editură și presă „Viața Românească”, București, 1999
24. *** Curriculum național aprobat , www.edu.ro
25. *** Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare pentru aria curriculară „Tehnologii”.